

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
МЕНЕДЖМЕНТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор ІФННМ ЗУНУ
Галина ЛЯХОВИЧ

2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з НІП ЗУНУ
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 076 Підприємництво та торгівля
освітньо-професійна програма – Підприємництво та торгівля

Кафедра міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту

Форма навчання/ факультет	Курс	Семестр	Лекц. (год.)	Практ (год.)	ІРС (год.)	Гренинг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (сем)	Іспит (сем)
Денна	1	2	30	30	4	8	48	120	-	2
Заочна	1	2	8	4	-	-	108	120	-	2

30.08.2024

Івано - Франківськ – ІФННМ, 2024

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА”

1. Опис дисципліни

Дисципліна «Міжнародна економіка»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – Денна – 4 Заочна – 4	галузі знань - 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни: професійної підготовки. Мова викладання: українська
Кількість залікових модулів – Денна – 5	Спеціальність - 076 Підприємництво та торгівля Освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки: Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 2 Заочна – 2
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна – 30 Заочна – 8 Практичні заняття: Денна – 30 Заочна – 4
Загальна кількість годин Денна – 120		Самостійна робота: Денна – 48 Заочна – 108 Тренінг – 8 год. Індивідуальна робота: – Денна – 4
Тижневих годин – 4 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни „Міжнародна економіка”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма курсу спрямована на вивчення теоретичних аспектів інтернаціоналізації та глобалізації міжнародної економічної діяльності, функціонування різних форм прояву міжнародних економічних відносин; набуття практичних навиків із забезпечення практичних аспектів реалізації міжнародної торгівлі товарами та послугами; організації транспортного забезпечення міжнародної економічної діяльності.

Метою дисципліни є формування системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародної економіки для фундаментальної та спеціальної освіти і практичної діяльності за фахом; вивчення умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є система зв'язків національних економік різних країн на основі міжнародного поділу праці; система мікро- та макроекономічних взаємовідносин у процесі інтернаціоналізації та глобалізації.

2.2. Завдання вивчення дисципліни „Міжнародна економіка” полягає в теоретичній і практичній підготовці студентів з питань сутності й тенденцій інтернаціоналізації економіки; форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності; принципів і середовища її розвитку; практики здійснення і механізмів регулювання; набуття вмінь аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

– Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни. Для успішного вивчення цієї дисципліни студенти повинні опонувати такі дисципліни: економічна теорія, мікро- і макроекономіка, менеджмент, маркетинг, фінанси.

2.5. Результати навчання:

– Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм..

3. Програма вивчення дисципліни „МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА”

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти формування та функціонування світового господарства і світових ринків та основні тенденції їх розвитку

ТЕМА 1. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА

Сутність та структура міжнародної економічної системи. Система світового господарства, його елементи. Взаємозв'язок та взаємодія світового господарства та національних економік. Дія закону вартості та його вплив на формування світогосподарських зв'язків. Міжнародний розподіл факторів виробництва, їх мобільність. Поняття інтернаціоналізації господарського життя. Етапи розвитку міжнародної економіки. Структура міжнародної економіки.

Література: 4, 5, 6, 7, 8.

ТЕМА 2. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Суть та види міжнародної економічної діяльності. Регулювання міжнародної економічної діяльності. Середовище міжнародних економічних відносин. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці. Класифікація країн в міжнародній економіці.

Література: 4, 5, 6, 7, 8.

Змістовий модуль 2. Міжнародна мобільність факторів виробництва та основні тенденції розвитку світових ринків

ТЕМА 3. СВІТОВИЙ РИНОК ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Структура та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Світовий ринок товарів: його складові, функціонування та ціноутворення. Теорії міжнародної торгівлі. Вплив міжнародної торгівлі на виробництво, споживання та добробут суспільства в цілому. Розподіл виграшу від торгівлі між країнами та всередині країни. Основні види операцій та торгівельний баланс. Міжнародна торгівля послугами: суть та форми. Міжнародне та державне регулювання торгівлі послугами.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

ТЕМА 4. СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Світовий фінансовий ринок: суть та структура. Міжнародний ринок боргових зобов'язань. Міжнародний ринок титулів власності. Міжнародний ринок фінансових деривативів.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 5. ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА МІЖНАРОДНЕ ВИРОБНИЦТВО

Суть та форми міжнародного руху капіталу. Динаміка руху капіталів: особливості та сучасні тенденції. Прямі іноземні інвестиції: суть, мотиви здійснення, оцінка ефективності. Портфельні іноземні інвестиції.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 6. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ

Сутність і форми міжнародного кредиту. Інструменти міжнародного кредитування. Міжчасова торгівля. Оцінка обсягів міжнародного кредитування. Показники заборгованості країн.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 7. СВІТОВИЙ РИНОК ПРАЦІ

Основні світові ринки робочої сили. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили. Формування попиту і пропозиції на робочу силу на світовому ринку.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

ТЕМА 8. МІЖНАРОДНА ТРУДОВА МІГРАЦІЯ

Суть та види міжнародної міграції робочої сили. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції. Регулювання міграційних процесів.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Змістовий модуль 3. Функціональні зв'язки у світовій економіці та місце України

ТЕМА 9. СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА

Суть міжнародних валютних відносин. Види валютних систем. Еволюція валютної системи. Валютні курси. Котирування валют. Конвертованість валют. Валютні ринки та валютні операції.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ

Поняття міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика. Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 11. ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС ТА МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА

Суть та структура платіжного балансу. Фактори, що впливають на платіжний баланс. Способи балансування сальдо платіжного балансу. Методи регулювання платіжного балансу. Проблеми зовнішньої заборгованості. Поняття внутрішньої та зовнішньої рівноваги. Модель Р.Манделла-Флеміга.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 12. МІЖНАРОДНА РЕГІОНАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ

Суть, передумови та цілі економічної інтеграції. Етапи економічної інтеграції. Статичні та динамічні ефекти економічної інтеграції. Регіональні інтеграційні об'єднання.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

ТЕМА 13. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації. Соціально-економічні ефекти глобалізації. Глобальні проблеми сучасності. Суть та причини виникнення антиглобалізму.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

ТЕМА 14. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

Передумови інтеграції України у світогосподарську систему. Перспективи інтеграції України в ЄС. Чорноморське економічне співробітництво. Співпраця України з країнами-членами СНД.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ
„МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА”
денної форми навчання

НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин						
	Лекції	Практ заняття	Самост робота	Тренінг	Індивід робот	Контр. заходи	
Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 2. Міжнародна мобільність факторів виробництва та основні тенденції розвитку світових ринків							
Т 1	Міжнародна економічна система	2	2	3	2	2	Поточне опитування, тести, есе
Т 2	Міжнародна економічна	2	2	3			
Т 3	Світовий ринок товарів і послуг	2	2	5			
Т 4	Світовий фінансовий ринок	2	2	3			
Т 5	Прямі інвестиції та міжнародне виробництво	2	2	5	2		
Т 6	Міжнародний кредит	2	2	3			
Т 7	Світовий ринок праці	2	2	3			
Т 8	Міжнародна трудова міграція	2	2	3			
Змістовий модуль 2. Функціональні зв'язки у світовій економіці та місце України							
Т 9	Світова валютна система	4	4	3	2	2	Поточне опитування, тести, есе
Т 10	Міжнародні розрахунки	2	2	3			
Т 11	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	2	2	5			
Т 12	Міжнародна регіональна інтеграція	2	2	3	2		
Т 13	Глобалізація економічного	2	2	3			
Т 14	Інтеграція України у світову економіку	2	2	3			
ВСЬОГО		30	30	48	8	4	

заочної форми навчання

НАЗВА ТЕМИ		Кількість годин		
		Лекції	Практ заняття	Самостворота
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти формування та функціонування світового господарства і світових ринків та основні тенденції їх розвитку				
Т 1	Міжнародна економічна система	2	2	3
Т 2	Міжнародна економічна діяльність	2	2	3
Змістовий модуль 2. Міжнародна мобільність факторів виробництва та основні тенденції розвитку світових ринків				
Т 3	Світовий ринок товарів і послуг	2	2	4
Т 4	Світовий фінансовий ринок	2	2	3
Т 5	Прямі інвестиції та міжнародне виробництво	2	2	4
Т 6	Міжнародний кредит	2	2	3
Т 7	Світовий ринок праці	2	2	4
Т 8	Міжнародна трудова міграція	2	2	3
Змістовий модуль 3. Функціональні зв'язки у світовій економіці та місце України				
Т 9	Світова валютна система	4	4	3
Т 10	Міжнародні розрахунки	2	2	3
Т 11	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	2	2	4
Т 12	Міжнародна регіональна інтеграція	2	2	4
Т 13	Глобалізація економічного розвитку	2	2	3
Т 14	Інтеграція України у світову економіку	2	2	4
ВСЬОГО		30	30	48

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття №1

Тема заняття: Міжнародна економічна система

Мета заняття: сформувати систему теоретичних знань, вмінь та практичних навичок, спрямованих на визначення особливостей структурних елементів міжнародної економічної системи.

Питання для обговорення:

1. Сутність та структура міжнародної економічної системи.
2. Система світового господарства, її елементи.
3. Взаємозв'язок і взаємодія світового господарства та національних економік.
4. Дія закону вартості та його вплив на формування світогосподарських зв'язків.
5. Міжнародний розподіл факторів виробництва, їх мобільність.
6. Поняття інтернаціоналізації господарського життя.
7. Етапи розвитку міжнародної економіки.
8. Структура міжнародної економіки.

Література: 4, 5, 6, 7, 8.

Практичне заняття №2

Тема заняття: Міжнародна економічна діяльність

Мета заняття: сформувати систему теоретичних знань, вмінь та практичних навичок, спрямованих на визначення особливостей міжнародної економічної діяльності, а також дати оцінку ефективності діяльності окремих суб'єктів МЄВ.

Питання для обговорення:

1. Суть та види міжнародної економічної діяльності.
2. Регулювання міжнародної економічної діяльності.
3. Середовище міжнародних економічних відносин.
4. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці.
5. Класифікація країн в міжнародній економіці.

Література: 4, 5, 6, 7, 8.

Практичне заняття №3

Тема заняття: Світовий ринок товарів і послуг

Мета заняття: набуття вмінь та навичок вирішення комплексних практичних завдань, спрямованих на визначення основних тенденцій та особливостей розвитку світової торгівлі.

Питання для обговорення:

1. Структура та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Світовий ринок товарів: його складові, функціонування та ціноутворення.
2. Теорії міжнародної торгівлі.
3. Вплив міжнародної торгівлі на виробництво, споживання та добробут суспільства в цілому.
4. Розподіл виграшу від торгівлі між країнами та всередині країни.
5. Основні види операцій та торговельний баланс.
6. Міжнародна торгівля послугами: суть та форми.
7. Міжнародне та державне регулювання торгівлі послугами.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Практичне заняття №4

Тема заняття: Світовий фінансовий ринок

Мета заняття: сформувати у студентів розуміння об'єктивного та закономірного характеру міжнародного руху капіталу, озброїти знанням сутності та механізмів функціонування світового фінансового ринку, а також ознайомити з сучасним інструментарієм формування та перерозподілу фінансових ресурсів.

Питання для обговорення:

1. Світовий фінансовий ринок: суть та структура.
2. Міжнародний ринок боргових зобов'язань.
3. Міжнародний ринок титулів власності.
4. Міжнародний ринок фінансових деривативів.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №5

Тема заняття: Прямі інвестиції та міжнародне виробництво

Мета заняття: вивчення та аналіз сутності, основних форм, видів та особливостей інвестиційного міжнародного співробітництва в умовах сучасного процесу глобалізації.

Питання для обговорення:

1. Суть та форми міжнародного руху капіталу.
2. Динаміка руху капіталів: особливості та сучасні тенденції.
3. Прямі іноземні інвестиції: суть, мотиви здійснення, оцінка ефективності.
4. Портфельні іноземні інвестиції.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №6

Тема заняття: Міжнародний кредит

Мета заняття: вивчення та аналіз сутності, основних форм, видів та особливостей міжнародного кредитування в сучасних умовах загострення проблем зовнішньої заборгованості країн.

Питання для обговорення:

1. Сутність і форми міжнародного кредиту.
2. Інструменти міжнародного кредитування.
3. Оцінка обсягів міжнародного кредитування.
4. Показники заборгованості країн.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №7

Тема заняття: Світовий ринок праці

Мета заняття: проаналізувати процеси і закономірності світового ринку праці та міжнародної трудової міграції в умовах сучасного процесу глобалізації.

Питання для обговорення:

1. Основні світові ринки робочої сили.
2. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили.
3. Формування попиту і пропозиції на робочу силу на світовому ринку.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Практичне заняття №8

Тема заняття: Міжнародна трудова міграція

Мета заняття: проаналізувати процеси і закономірності міжнародної трудової міграції в умовах сучасного процесу глобалізації.

Питання для обговорення:

1. Суть та види міжнародної міграції робочої сили.
2. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції.
3. Регулювання міграційних процесів.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Практичне заняття №9

Тема заняття: Світова валютна система

Мета: набути компетенції щодо закономірностей формування й особливостей сучасного механізму міжнародної валютної системи.

Питання для обговорення:

1. Суть міжнародних валютних відносин.
2. Види валютних систем.
3. Еволюція валютної системи.
4. Валютні курси.
5. Котирування валют.
6. Конвертованість валют.
7. Валютні ринки та валютні операції.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №10

Тема заняття: Міжнародні розрахунки

Мета заняття: набути компетенції щодо сучасної методології міжнародних розрахунків та інструментів регулювання рівноваги платіжного балансу.

Питання для обговорення:

1. Поняття міжнародних розрахунків.
2. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика.
3. Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №11

Тема заняття: Платіжний баланс та макроекономічна рівновага

Мета заняття: набути компетенції щодо сучасної методології міжнародних розрахунків та інструментів регулювання рівноваги платіжного балансу.

Питання для обговорення:

1. Суть та структура платіжного балансу.
2. Фактори, що впливають на платіжний баланс.
3. Способи балансування сальдо платіжного балансу.
4. Методи регулювання платіжного балансу.
5. Проблеми зовнішньої заборгованості.
6. Поняття внутрішньої та зовнішньої рівноваги. Модель Р.Манделла-Флеміга.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №12

Тема заняття: Міжнародна регіональна інтеграція

Мета заняття: розкрити сутність та дослідити основні характерні особливості сучасних інтеграційних процесів.

Питання для обговорення:

1. Суть, передумови та цілі економічної інтеграції.
2. Етапи економічної інтеграції.
3. Статичні та динамічні ефекти економічної інтеграції.
4. Регіональні інтеграційні об'єднання.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Практичне заняття №13

Тема заняття: Глобалізація економічного розвитку

Мета заняття: набути компетенції щодо глобалізації як імперативу загальноцивілізаційного розвитку країн світу, зокрема перевірити набуті компетенції на прикладі інтеграції України в глобальну економіку.

Питання для обговорення:

1. Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації.
2. Соціально-економічні ефекти глобалізації.
3. Глобальні проблеми сучасності.
4. Суть та причини виникнення антиглобалізму.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Практичне заняття №14

Тема :Інтеграція України у світову економіку

Мета: набути компетенції щодо глобалізації як імперативу загальноцивілізаційного розвитку країн світу, зокрема перевірити набуті компетенції на прикладі інтеграції України в глобальну економіку.

Питання для обговорення:

1. Передумови інтеграції України у світогосподарську систему.
2. Перспективи інтеграції України в ЄС.
3. Чорноморське економічне співробітництво.
4. Співпраця України з країнами-членами СНД.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

6. Самостійна робота студентів

Організація самостійної роботи студентів вимагає особливої уваги, тому, що частина питань, кожної теми виносить на самостійне вивчення студентами. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених кафедрою для вивчення навчальної дисципліни. Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю (питання, тестування) з боку студента. Самостійна робота над

засвоєнням дисципліни може виконуватися у читальних залах університету, навчальних кабінетах та комп'ютерних лабораторіях, в домашніх умовах. Кафедра забезпечує консультації з окремих найскладніших тем курсу. Викладачі кафедри здійснюють також поточний і підсумковий контроль та аналізують результати самостійної роботи студента.

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалом, який опрацьовується на навчальних заняттях.

Завдання для самостійної роботи з дисципліни «Міжнародна економіка» у формі есе, виконання якого потребує засвоєння змісту конкретних тем з дисципліни та отримання навиків використання набутих знань шляхом проведення певних розрахункових завдань.

Такі завдання з дисципліни виконуються самостійно кожним студентом (за обраним типом організації) і охоплює усі основні теми дисципліни. Виконання самостійної є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту. Самостійна робота оцінюється за 100-бальною шкалою і складає 15% підсумкового балу з дисципліни.

Виконання самостійного завдання проводиться під керівництвом викладача в поза аудиторний час за окремим графіком з урахуванням потреб і можливостей студентів і передбачає активну і творчу його діяльність з оволодіння матеріалом та набуття умінь самостійного мислення і самоконтролю.

Метою виконання самостійної роботи є закріплення, поглиблення і узагальнення знань, отриманих студентами під час набуття теоретичних і практичних навичок і їхнього використання у своїй професійній діяльності. При виконанні самостійної роботи студент повинен продемонструвати вміння в сфері науково-дослідної діяльності, роботи з готовими матеріалами, вміння творчого й оригінального вирішення постановлених завдань. Самостійна робота є завершальною теоретичної та практичної роботи з дисципліни та виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять і охоплює зміст навчальної дисципліни загалом.

Самостійна робота виконується самостійно кожним студентом на основі опрацьованої літератури. Самостійна робота оформляється у відповідності до встановлених вимог.

Самостійна робота повинна містити наступні розділи:

1. Титульний аркуш містить:

- назву університету;
- назву кафедри;
- назву навчальної дисципліни;
- номер академічної групи;
- дату подачі РГР викладачеві на перевірку - день, місяць, рік.

2. Зміст.

3. Вступ. Вступ розкриває сутність, стан наукового завдання і його значення. Тут же вказують мету й завдання дослідження.

4. Основна частина. Розкриває наукове дослідження і відповідає обраній темі, вступу й висновкам роботи.

5. Висновки. У висновках вказують результати, отримані при проведенні дослідження, пропозиції або рекомендації щодо вирішення поставленого завдання відповідно до результатів дослідження.

6. Список літератури. Джерела розміщують за абеткою прізвищ авторів або заголовків. Оформлення відбувається в такому порядку: нормативно-правові акти (Конституція України, Закони, ГОСТ, ДСТУ й т.д.);

- використана література (у т. ч. періодична);
- література на іноземних мовах;
- Інтернет джерела з обов'язковою позначкою, яка інформація міститься на цьому сайті (порталі). Не припустиме посилання пошуків на сайти.

7. Вимоги до оформлення. Шрифт Times New Roman, 14, полуторний інтервал; поля: верхнє й нижнє – 20 мм, лівє - 25 мм, правє - 15 мм.

Варіанти самостійної роботи з дисципліни: «Міжнародна економіка»

Для виконання індивідуальної роботи студенту пропонується обрати проблематику, яку він повинен розглянути з практичної точки зору і застосувати творчий підхід для подання висновків й думок з цього приводу.

Для цього студент опрацьовує літературні джерела інформації по обраній проблематиці і пише творче есе стосовно участі України у відповідних міжнародних економічних процесах чи явищах, висловлюючи при цьому власний погляд.

Теми індивідуальних завдань:

1. Особливості формування економічної єдності світу.
2. Характеристика механізму регулювання світової економічної рівноваги.
3. Особливості структури середовища міжнародних економічних відносин.
4. Формування політичних інтересів країн та їх характеристика.
5. Інституціональне забезпечення міжнародних економічних відносин та його складові елементи.
6. Особливості структури міжнародної торгівлі.
7. Характеристика рівнів регулювання міжнародних торговельних відносин.
8. Суть та специфічні особливості тарифних та нетарифних заходів регулювання зовнішньої торгівлі.
9. Основні завдання міжнародних торговельних організацій.
10. Характеристика ринку міжнародних інвестицій.
11. Роль України на ринку міжнародних інвестицій.
12. Характеристика зовнішньоторгового контракту купівлі-продажу.
13. Базисні умови поставки, їх класифікація та характеристика.
14. Поняття міжнародного руху капіталів.
15. Характеристика форм експорту капіталу.
16. Особливості світового ринку позичкових капіталів та його структура.
17. Міжнародний кредит та головні принципи міжнародного кредитування.
18. Класифікація кредитів за різними ознаками.
19. Характеристика міжнародних фінансово кредитних організацій.
20. Особливості світового ринку трудових ресурсів.
21. Методи регулювання міжнародних міграційних процесів.

22. Світова валютна система та її підсистеми.
23. Міжнародні валютні розрахунки та форми їх здійснення.
24. Участь України в регіональних інтеграційних об'єднаннях.
25. Особливості сучасної економічної глобалізації.

7. Організація та проведення тренінгу

Організація і проведення тренінгу

1. **Вступна частина.** Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. **Організаційна частина.** Встановлення правил проведення тренінгового заняття, формування малих робочих груп (3-5 груп), створення робочого настрою у колективі студентів. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. **Практична частина.** Виконання тренінгових завдань у малих групах з використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. **Підведення підсумків.** Презентація практичної роботи в малих групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тематика тренінгу

Проведення фінальної гри «Міжнародна економічна діяльність країни в глобальній економіці».

Мета гри – використовуючи матеріали та досвід обговорення попередніх тем, дані досліджень бізнес-середовища провідних міжнародних організацій, консалтингових компаній та експертні оцінки, здійснити комплексну оцінку міжнародної економічної діяльності обраної країни в глобальній економіці, та сформулювати прогноз її розвитку в глобальному економічному просторі.

Протягом ділової гри учасники, інтерпретуючи визначені в завданні та самостійно розраховані показники, дані офіційних органів країн, міжнародних організацій, рейтингових агенцій та консалтингових компаній, досліджують особливості та закономірності міжнародної економічної діяльності країни і отримують максимальну кількість балів за рахунок найбільш повного, переконливого та оригінального представлення результатів дослідження, авторських висновків і рекомендацій.

Для проведення гри група представляє письмовий звіт та презентацію, за допомогою яких доповідає про дослідження середовища міжнародної економічної діяльності країни.

Форма для представлення результатів аналізу в фінальній грі-презентації

Позитивні тенденції		
Опис тенденції та її впливу	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти збереження позитивної тенденції
Негативні тенденції		
Опис тенденції та її впливу	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти мінімізації негативної тенденції
Переваги країни		
Опис переваги	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти збереження переваги
Загрози для країни		
Опис загрози	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти мінімізації загроз

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- тестування;
- модульне тестування та опитування;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- методи дискусійного характеру (диспути, дискусії);
- контрольна робота;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) із дисципліни „Міжнародна економіка” визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час практичних занять по темах 1-8 не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота (теми 1-8)	Середнє арифметичне від отриманих оцінок під час практичних занять по темах 1-8 не рідше одного разу на 2 практичні заняття	Контрольна робота (теми 9-14)	Оцінка за виконання завдання ділової гри	Оцінка за виконання есе	1. Відповідь на два запитання, кожне з яких = 30 балів, а у підсумку = 60 балів. 2. Практичне завдання (тести) = 40 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадов. з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадов. з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій	1-14
2.	Система дистанційного навчання wunu.edu.ua	1-14
3.	Електронний варіант лекцій	1-14
4.	Бліц-конспекти лекцій	1-14
5.	Схеми, ілюстрації до тем	1-14
6.	Рисунки, діаграми до тем	1-14

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Савельєв, Є. В. Міжнародна економіка [Текст] : підручник / Є. В. Савельєв, І. Я. Зварич. - 4-те вид., переробл. та доповн. - Тернопіль : ТНЕУ, 2018. - 424 с.

2. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей очної й заочної форми навчання за редакцією проф. Архієреєва С.І. / Я.А. Максименко. – Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2018. – 124 с.

3. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с.

4. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.

5. Міжнародна економіка : навч. посібник / В. П. Решетило, О. В. Бервено, Г. В. Стадник та ін.; за заг. ред. В. П. Решетило, О. В. Бервено; Харк. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2020. 262 с.

6. Світова економіка: навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С.Логвінової. –Київ: ЦУЛ, 2019. – 328с.

7. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір[Текст] : [колект.] монографія / [О. І. Павлов та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Павлова ; Одес. нац. акад. харч.технологій, Каф. економіки пром-сті. - Одеса : Астропринт, 2019. - 269 с.: - ISBN 978-966-927-453-3

8. Міжнародна торговельна діяльність [Текст] : підручник / [В. В. Рокоча та ін. ; наук. ред. В. В. Рокоча] ; ВНЗ "Ун-текономіки та права "КРОК". - Київ : ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК", 2018. - 696, [1] с.: - ISBN 978-966- 170-025-2

9. Борисова Т. М. Міжнародна економічна конкуренція [Текст] : навч. посіб. / Т. М. Борисова ; Тернопіл. нац. екон. ун-т.- Тернопіль : ТНЕУ, 2019. - 231 с.: - ISBN 978-966-654-528-5

10. International Economics Theory and Policy. SIXTH EDITION. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld

http://course.sdu.edu.cn/G2S/eWebEditor/uploadfile/20120417191243_590081573385.pdf

11. Salvatore, Dominick. International economics [electronic resource] / Dominick Salvatore. – 11th ed. 1 online resource. Includes index. Description based on print version record and CIP data provided by publisher; resource not viewed. ISBN 978-1-118-17793-8 (cloth) 1. International economic relations. I. Title.HF1411 337–dc23
<https://ccsuniversity.ac.in/bridge-library/pdf/Dominick-Salvatore-InternationalEconomics.pdf>

12. The core team the economy: a southasian perspective <https://www.core-con.org/theeconomy-south-asia/>

13. WTO. Trade and tariff data https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm

14. World trade statistics : Exports, Imports, Products, Tariffs, GDP and related Development Indicator. <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/WLD>

15. IMF <https://www.imf.org/en/Home>

16. World Economics <https://worldeconomics.com/>

17. OECD Statistics. <https://stats.oecd.org>

18. Basic Sources of International Economic Statistics <https://libguides.princeton.edu/international-econ/major>

19. Journal of International Economics - ScienceDirect.com <https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-international-economics>

20. Trade and Globalization - Our World in Data <https://ourworldindata.org/trade-and-globalization>